

7B

Tüple beslenme

Motor nöron hastalığı olan veya bu hastalıktan etkilenen kişilere yönelik bilgiler

Motor nöron hastalığı (MNH) yeme ve içme güçlüğüne neden olabilir. Boğazınızdaki ve ağızınızdaki kaslar zayıflayabilir, yavaşlayabilir veya uyuşumsuz hâle gelebilir. Bu durum çiğneme ve yutma yeteneğinizi etkileyerek kilo kaybına, enerji eksikliğine ve sıvı kaybına neden olabilir.

Sağlık ve sosyal hizmet ekibiniz bu sorunları azaltmak için beslenme tüpü önerebilir ama bu, karar vermesi zor bir süreçtir. Bu bilgi broşürü bilinçli karar vermenize yardımcı olacak seçenekleri açıklar. Nasıl desteklenmek istediğinizi öğrenmeleri için bu konuyu ailenizle, bakıcılarınızla ve sağlık ve sosyal hizmet ekibinizle konuşmak önemlidir.

Broşür aşağıdaki kısımları kapsar:

- 1: Tüple beslenme nedir?
- 2: Tüple beslenme benim için doğru seçim mi?
- 3: Beslenme tüpü hayatımı nasıl etkileyecek?
- 4: Beslenme tüpü nasıl takılır?
- 5: Beslenme tüpümün bakımını nasıl yapacağım?
- 6: Daha fazla bilgiyi nereden edinebilirim?

Bu simge **diğer yayınlarımızı** vurgulamak için kullanılır. Bu yayınlara nasıl ulaşabileceğinizi öğrenmek için bu broşürün sonundaki *Ek bilgiler* kısmına bakın.

Bu simge MNH olan veya bu hastalıktan etkilenen başka kişilerin **konuşmalarını** vurgulamak için kullanılır.

Bu metnin, kaynak bilgilerin tercüme edilmiş şekli olduğunu lütfen unutmayın. MND Association, saygın tercüme hizmetleri kullanmaktadır, ancak tercümede olabilecek hatalar konusunda sorumluluk kabul etmez.

Tedavi ve bakım konusunda karar verirken her zaman sağlık ve sosyal hizmetler ekibinize danışın. Randevularda size yardımcı olacak bir tercüman ayarlayabilirler.

Ek bilgilerin tercüme edilmesi mümkün olabilir, ancak bu sınırlı bir hizmettir. Ayrıntılar için MND Connect yardım hattımıza başvurun:

Telefon: **0808 802 6262**

E-posta: mndconnect@mndassociation.org

1: Tüple beslenme nedir?

Tüple beslenme, sıvıların ve özel hazırlanmış sulu gıdaların karnızdan geçirilen bir tüp vasıtasıyla doğrudan midenize aktarılma yöntemidir. Tüp esnektir ve elbisenizin altına ihtiyatlı bir şekilde gizlenebilir. Boyu, küçük ve ince bir kamış kadardır.

Farklı marka ve türde beslenme tüpleri biraz farklı gözükebilir ancak tasarımları benzerdir. Her biri küçük bir cerrahi işlemle yerleştirilir.

Aşağıdaki fotoğrafta örnek olarak beslenme tüpü yerleştirildiğinde neye benzediği gösterilmiştir:

Bk. kısım 4: Bu işlemle ilgili daha fazla bilgi için *Beslenme tüpü nasıl takılır?*

Beslenme tüpü ile, güvenli olduğunu düşünüyorsanız ve sağlık ve sosyal hizmet ekibiniz tavsiye etmişse hâlâ ağzınızdan yiyip içebilirsiniz. İlk başta t p n z  muhtemelen takviye beslenme için kullanırsınız.

Semptomlarınız arttıca tüpü daha sık kullanmanız olasıdır. Gerekirse ihtiyacınız olan tüm besinlerinizi ve sıvılarınızı t p vasıtasıyla alabilirsiniz. Bunu başarmak için diyetisyeninize ihtiyacınız olan özel hazırlanmış sulu gıda ve sıvıların türünü ve miktarını konuşabilirsiniz.

Bk. kısım 5: Beslenme tüpü ile günlük yaşam hakkında daha fazla bilgi için *Beslenme tüpümün bakımını nasıl yapacağım?*

Tüple beslenme hakkında konuşmak isterseniz aile hekiminizden sizi tüple beslenme konusunda uzman bir diyetisyene, hemşireye veya doktora sevk etmesini isteyin.

2: Tüple beslenme benim için doğru seçim mi?

“Farkındalık alışma sağladığından ve alışma da karar verme sürecini desteklediğinden bu karardan mümkün olduğu kadar çabuk bahsetmenin özellikle önemli olduğunu düşünüyorum.”

Diğer tüm ameliyatlarda olduğu gibi beslenme tüpü takılıp takılmaması tamamen sizin karar vereceğiniz bir konudur. Bir işlemin mümkün ve fayda sağlayabilecek olması onun herkes için doğru olduğu anlamına gelmez.

Hangi kararı verirsiniz verin fikrinizi daha sonra değiştirebilirsiniz. şunları isteyebilirsiniz:

- Tüpü daha sonraki bir tarihte taktırmak; ancak semptomlar ilerlediğinden beslenme tüpünü uygulamak daha zor hâle gelebilir (bilgi için sağlık ve sosyal hizmet ekibinize danışın)
- Beslenme t p n z takıldıktan sonra onu kullanmayı bırakmak (daha sonra gelen *T p takıldıktan sonra fikrimi değiştirirsem ne olur?* kısmına bakın)

Kararınızı verirken her bir beslenme yönteminin avantajları ve dezavantajları hakkında doğru bilgiye sahip olmak hayati önemdedir.

Gelecekteki sağlık tercihlerinizle ilgili bilinçli karar vermenize yardımcı olabileceklerinden en iyisi bu konuyu sağlık ve sosyal hizmet ekibinizle konuşmak olacaktır. Karar verme sürecinde sağlık hizmeti ekibinizden birinin sizi, beslenme tüpü kullanmakta olan başka biriyle tanıştırması mümkün olabilir.

Hastanelerin ve toplum sağlığı merkezlerinin genellikle tüple beslenme konusunda bilgilendirme rehberleri olur ve bu rehberlerden istemek işinize yarayabilir.

Neden tüple beslenmeyi göze almalıyım?

MNH ile şunları yaşayabilirsiniz:

- Yiyeceğinizi iğnemedede ve yutmada güçlük
- Yiyeceği ağzınıza götürmeyi zorlaştıran yetersiz el ve kol hkimiyeti
- Daha az yemekten ve kas kaybından ötürü kilo kaybı
- Daha az sıvı tüketmekten ötürü vücudun su kaybetmesi ve kabızlık
- Tat alma duyunuzda değişiklikler veya iştahsızlık
- Çok az kalori almaktan kaynaklanan enerji yokluğu
- Gıda ve sıvıların akciğerlere kaçarak öksürük veya tıkanmaya neden olması (aspirasyon olarak bilinir, göğüs enfeksiyonlarına neden olabilir).

Faydaları nelerdir?

"zerimden büyük bir sıkıntıyı alan dostum PEG benim ve sevdiklerimin yaşam kalitesini oldukça artırdı. Mağlubiyetin kabulüyle hiç alakası yok, MNH'ye karşı mcadelemede bana yardımcı oluyor."

Tüple beslenme, ihtiyacınız olan besinleri almanızı sağlar, ayrıca:

- Enerji seviyenizi artırabilir, tekrar kilo almanıza veya kilonuzu korumanıza yardımcı olabilir
- Çiğneme ve yutma zorlaşırsa zahmetin azalmasını sağlayabilir
- Öksürük, tıkanma ve göğüs enfeksiyonu risklerini azaltabilir
- Sıvı alımını artırarak vücudun su kaybetmesini ve kabızlığı önlemeye yardımcı olabilir
- Belirli ilaçları almada kullanışlı bir yöntem olabilir
- mutluluğunuzu artırabilir.

Yukarıdakilerin tamamı yaşam kalitesini veya konforu artırabilir. Ancak beslenme tüpü kullanmak MNH'nin ilerlemesini geciktirmez veya durdurmaz.

Riskler nelerdir?

Beslenme tüpü taktirmek sık karşılaşılan ve oldukça güvenli bir işlemdir. Büyük sorunlar nadirdir ve çoğu sorun kolayca çözülebilir.

Her tedavide olduğu gibi, bilmeniz gereken bazı olası riskler vardır:

- Ameliyat sonrası enfeksiyon
- Yaradan kanama veya sızıntı
- Beslenme tüpünün takıldığı yerin etrafında rahatsızlık veya ağrı
- Beslenme tüpü takıldıktan sonra midenizde kalan bir miktar havanın neden olduğu hafif Şişkinlik
- T p takıldıktan sonra nefes alıp vermeniz bir süre daha kısa olabilir.

Riskler sağlık durumunuza bağlı olacaktır. Tüple beslenme konusunda karar vermeden önce diyetisyeniniz veya ilgili bir doktordan bilgi alabilirsiniz.

T p ailemi ve bakıcılarımı nasıl etkileyecek?

Tüple beslenmeyi başarmanın aileniz veya bakıcılarınız için sıkıntı verici olabileceğinden endişe duyabilirsiniz. Ancak ihtiyacınız olan sıvıyı ve besinleri aldığınızı bilerek teselli olabilirler.

Süreç basittir ve bakımınızda görev alan herkese tüple beslenmeniz size destek olmaları için eğitim verilecektir. Bk. Kısım 5: *Beslenme tüpümün bakımını nasıl yapacağım?*

Beslenme tüpünün takılıp takılmayacağına karar verdiğinizde aileniz veya bakıcılarınız sizinle aynı fikirde olmayabilirler. Birbirinizin endişeleri hakkında konuşmak bir karara varmanıza yardımcı olabilir.

Tüple beslenme ile ilgili herhangi bir video izleyebilir miyim?

Tüple beslenme hakkında ek bilgiler ve videolar için myTube web sitesine bakın:

SITraN – Sheffield Enstitüsü Translasyon Nörobilimi tarafından geliştirilen bu portalde tüple beslenmeye karar verme ve tüple beslenme usulü araştırılmaktadır.

Bu internet sitesi MNH ile yaşayan ve beslenme tüpü kullanan insanlarla tanışıp onları kullanırken görmek isteyen insanlarla birlikte hazırlanmıştır. Onların deneyimlerini ve kişisel öykülerini myTube üzerinden duymak beslenme tüpü taktırma kararınızı vermenizde size yardımcı olabilir.

Videolar, bir tüple yaşamının nasıl bir şey olabileceğini göstermeye yardımcı olur. Videolar metinlerle ve kendi bilgi sayfalarımız ve rehberlerimiz dâhil olmak üzere güvenilir kuruluşlardan dikkatlice seçilmiş kaynak listesi ile desteklenmektedir.

Beslenme tüpüne karşı çıkarsam ne olur?

Beslenme tüpünüz olsa da olmasa da kaslarınız erimeye devam edecektir. Ancak beslenme tüpü olmadan yiyip içmek daha zor olacağından vücudunuzun kilo ve su kaybetme ihtimali yüksektir. Bunun nasıl hissettireceğine dair endişelenebilirsiniz ama açlık ve susuzluğun yoğunluğu MNH ilerledikçe azalır. Bu konuyu bir palyatif bakım uzmanı ile konuşmak rahatlatıcı olabilir. Sağlık ve sosyal hizmet ekibinizden sizi sevk etmelerini isteyin.

Seçenekleri değerlendirdikten sonra bilinçli bir karar verebilirsiniz. Beslenme tüpünün sizin için doğru olmadığına karar verirsiniz beslenme hemşireniz, diyetisyeniniz ve dil ve konuşma terapistiniz size destek olmaya devam edeceklerdir. İhtiyaçlarınıza uygun yiyecek, içecek ve reçeteli takviyeler konusunda tavsiyelerde bulunacaklardır. Palyatif bakım ekibiniz de size destek olacak ve açlık veya susuzluğu gerektiği gibi bastırmak için ihtiyaç olabilecek ilaçlar hakkında bilgi verecektir.

Bu bilgi, olabildiğince uzun süre yiyip içmeye devam etmenize yardımcı olacak gıda ve sıvı kıvamlarının uyarlanması içerebilir.

MNH ile yeme ve içme üzerine bilgiler ve yutması kolay tarifler için bk.: *MNH ile yeme ve içme*

MNH ile yutma, tükürük, öksürme ve tıkanma hakkında daha fazla bilgi için bk.: *Bilgi broşürü 7A – Yutma güçlükleri*

Acil bir durumda bile tüp takılmamasını sağlamak isterseniz bunu Gelecekte Tedaviyi Reddetme Kararında (ADRT) belirtebilirsiniz. Bir sonraki başlık olan *Tüp takıldıktan sonra fikrimi değiştirirsem ne olur?* kısmına bakın.

Tüp takıldıktan sonra fikrimi değiştirirsem ne olur?

Gelecekte belirli durumlarda tpnz kullanmayı bırakmaya karar verebilirsiniz. Gelecekte Tedaviyi Reddetme Kararı (ADRT) tercihlerinizi destekleyebilir. ADRT bakımınızda görev alan kişilere, gelecekte hangi tedavileri reddetmek istediğinizi söyler ve sadece herhangi bir nedenle bu konuda karar veremez veya iletişim kuramaz hâle gelerseniz kullanılır.

Neleri reddetmek istediğiniz ve bunun ne zaman olması gerektiği konusunda açık olmanız gerekir. Örneğin beslenme tpnz kullanmayı bırakmak istediğiniz durumları belirten bir beyanatta bulunmak isteyebilirsiniz.

Doğru bir şekilde doldurulmuşsa ADRT yasal olarak bağlayıcıdır. Karar veremez veya iletişim kuramaz hâle gelerseniz görüş ve isteklerinize saygı duyulacaktır. Ancak ADRT'yi istediğiniz zaman gözden geçirebilir ve değiştirebilirsiniz.

Gelecekteki bakımınızı planlama ile ilgili daha fazla bilgi için ADRT ve yaşam sonu karar verme hakkındaki yayınlarımıza bakın; bunlar bu broşürün sonundaki *Ek bilgiler* kısmında listelenmiştir.

3: Beslenme tüpü hayatımı nasıl etkileyecek?

Bu kısımda beslenme tüpüyle günlük yaşam hakkındaki ortak sorulara yanıt verilmektedir.

Daha ne kadar ağızdan yemenin zevkini yaşayabilirim?

Tüpü takıldıktan hemen sonra kullanmanıza gerek olmayabilir. Bazı insanlar tüpü önceden taktırırlar, böylece ihtiyaç olduğunda hemen kullanabilir ve kullanımını kademeli olarak artırabilirler.

Beslenme tüpü takılıyken, güvenli olduğunu düşündüğünüz sürece ağzınızdan yiyip içebilirsiniz. Sizin için neyin güvenli olduğunu öğrenmek amacıyla dil ve konuşma terapistinizden ve diyetisyeninizden bilgi alın.

Küçük miktarlarda yiyecek tktmeye devam etmeyi tercih ederseniz ilgili riskleri göz önünde bulundurun ve önce bilgi alın. Dil ve konuşma terapistiniz ve diyetisyeniniz

denemeniz için hangi türde ve kıvamda yiyecek ve içeceğin en güvenli olduğu konusunda size bilgi verecektir.

Tüple beslenme yeme içme ile aynı zevki vermemesine rağmen açlık ve susuzluk hislerini bastırabilir.

Beslenme tüpü kilo almama yardımcı olur mu?

Çok kilo kaybettiyseniz kaybettiğiniz kiloların bir kısmını yeniden almanıza yardımcı olması için size yüksek kalorili sulu gıdalar reçete edilebilir. Bundan sonra gıdaların türü ve miktarı, kilonuzu üzerinde anlaşılan seviyede tutmaya yardımcı olacak şekilde ayarlanır.

Yıkanma, duş alma veya yüzme ne olacak?

Tüpün takıldığı yer tamamen iyileşene kadar tüpü suya sokmamanız gerekir. Güvenli bir şekilde tekrar duş alabilmeniz, yıkanabilmeniz veya yüzebilmeniz için ne kadar süre beklemeniz gerektiği size bildirilecektir. Bunları yapmak güvenli hâle geldiğinde önce tüpünüzün kapatıldığından emin olmanız ve sudan çıktıktan sonra tüpü ve onun çıkış yerini dikkatlice kurulamanız gerekecektir.

Tüp tiplerinin ve onların takılışlarının farklı olması nedeniyle beslenme tüpü ile yıkanma, duş alma veya yüzme hakkındaki tavsiyeler bölgelere göre değişiklik gösterebilir. Size özel yönlendirici bilgiler vermeleri için mutlaka sağlık ve sosyal hizmet ekibinizle konuşun.

Vücudumun görünüşünü etkileyecek mi?

Tüpün nasıl gözükeceğine dair endişelenebilirsiniz ve bu durum güven duygunuzu etkileyebilir. Kıyafet giydiğinizde görünmez ve genel günlük etkinliklerde sorun yaratmaz.

Tüple yaşamaya alışmanız için zamana ihtiyacınız olacaktır ve duygularınızı arkadaşlarınızla, ailenizle veya sağlık ve sosyal hizmet ekibinizin üyeleriyle konuşmak yardımcı olabilir. Vücudunuzdaki değişiklikleri kabullenmenize yardımcı olmak için destek verebilirler.

Çıplakken görünüşünüz hakkında endişeleniyorsanız beslenme tüpünün üstü örtülebilir. Bazı durumlarda boyu kısaltılabilir veya yassıltıcı parçası olan bir tüp kullanılabilir. Bilgi almak için diyetisyeninize veya beslenme hemşirenize danışın.

Tüple beslenme rahatsız hissettirir mi?

Gıdanızı aldıktan sonra bir miktar şişkinlik veya reflü yaşayabilirsiniz. Midenizde yerleşmesine yardımcı olmak ve kendinizi daha rahat hissetmek için beslenirken ve beslendikten sonra bir saat kadar dik veya birkaç yastığa yaslanarak oturun.

Bu sorun devam ederse aile hekiminizden, yardımcı olabilecek ilaçları gözden geçirmeleri için palyatif bakım ekibine gözükmeyi isteyin.

Beslenme tüpü kullanıyorsam yine de ağız bakımı yapmam gerekir mi?

Yemek yemeseniz bile ağız bakımınıza dikkat etmeniz gerekir. Süratle plak oluşabileceğinden dişlerinizi günde en az iki kere temizlemeniz önemlidir.

Ağız bakımı ile ilgili daha fazla bilgi için bk.:
Bilgi broşürü 11B - *Ağız bakımı*

Hâlâ cinsel ilişkiye girebilecek miyim?

Cinsel işleviniz beslenme tüpünden etkilenmez ancak vücudunuzla alakalı düşünme ve hissetme şeklinizi değiştirebilir. Bu ise kendinize olan güveninizi azaltabilir. Daha fazla bilgi için önceki başlık olan *Vücudumun görünüşünü etkileyecek mi?* kısmına bakın. Beslenme tüpünüzün cinsel yaşamınızı etkileyeceğinden endişe ediyorsanız bu konuyu eşinizle konuşmanız ve duygu paylaşımında bulunmanız yardımcı olabilir.

Daha fazla bilgi için kitapçığımıza bakın: *Cinsel yaşam ve ilişkiler*.

Bağırsaklarım etkilenecek mi?

Diyetinizdeki tüm değişiklikler bağırsaklarınızı ve tuvalet alışkanlıklarınızı etkileyebilir.

Bağırsak fonksiyonu genellikle MNH'den doğrudan etkilenmese de, bu hastalığa sahip pek çok kişi hâlâ bağırsaklarıyla sorun yaşamaktadır. Bunun birkaç nedeni olabilir:

- Zayıflamış pelvik taban kasları
- etkinlik eksikliği
- Yutma güçlüğünden dolayı çok az lif ve su tüketimi
- belirli ilaçların kullanılması.

Beslenme tüpü taktırdıktan sonra kabızlık veya ishal yaşayabilirsiniz. Bağırsakların normal düzenine dönmesi biraz zaman alabilir. İshal veya kabızlık sorun olmaya başlarsa beslenmenizdeki lif miktarı ayarlanabilir.

Beslenme tüpüyle yaşamaya iyi uyum sağlamanız önemlidir; bu nedenle endişeleriniz varsa diyetisyeninizden, bölge hemşirenizden veya beslenme hemşirenizden bilgi alın.

İlacımı nasıl alacağım?

İlacınızı yutamıyorsanız mümkün olduğu takdirde sıvı veya üzülebilir şekilde reçete edilecektir. Bir ilacın sıvı şekli mevcut değilse bilgi için ilacı reçete eden sağlık uzmanına danışın. Doktorunuz, bölge hemşireniz veya eczacınız da, hangi ilaçların tüple alınabileceğine dair bilgi verebilir.

Riluzol adlı ilaçla ilgili ayrıntılı bilgi için bk.:
Bilgi broşürü 5A – *Riluzol*

Gıda alerjim varsa tüple beslenebilir miyim?

Evet. Diyetisyeniniz hangi besinlerin ihtiyaçlarınıza uygun olduğunu bilecektir. Standart besinler kabuklu yemiş, glüten ve laktoz içermezler. Vegan iseniz soya besinleri mevcuttur.

4: Beslenme tüpü nasıl takılır?

Bu kısımda beslenme tüpü yerleştirme işleminden ve tüpün yerleştirilmesi öncesinde ve sonrasında sağlık ve sosyal bakım uzmanları ile konuşulacak konulardan bahsedilecektir.

İşlem esnasında ne olur?

Tüpün takılması için cerrahi bir müdahale gerekir. Buna gastrostomi denir. 3 tipi vardır:

- PEG (perkütan endoskopik gastrostomi)
- RIG (radyolojik işlemliler gastrostomi)
- PIG (ağızdan görüntülü yöneltilen gastrostomi)

Farklı tüp tipleri arasındaki temel fark nasıl takıldıkları ve yerinde nasıl sabitlendiği ile ilgilidir. Bu size beslenme hemşiresi, diyetisyen veya ilgili doktor tarafından açıklanacaktır. Bilinçli bir karar verebilmeniz için seçeneklerinizi erkenden değerlendirmeniz en iyisi olacaktır.

RIG sonrası bakım daha uzun sürebilir ve daha fazla rahatsızlık yaratabilir. Ancak MNH nefes alıp vermenizi zayıflattıysa PEG yerine RIG teklif edilebilir. Verilen seçenekler nerede yaşadığınıza bağlıdır, çünkü bölgesel yönergeler, kullanılabilir tüple beslenme tipine ve her tipin ne zaman kullanılacağına dair farklılık gösterebilir.

Beslenme tüpü takılmadan önce ciddi kilo kaybı ameliyat sırasındaki ve sonrasındaki riskleri artırabilir. Önemli miktarda kilo kaybetmeden önce seçeneklerinizi değerlendirmeniz en iyisi olacaktır.

Ameliyat için hastaneye yatırılmanız gerekir. Ameliyat sonrasında genellikle kısa bir süre hastanede kalmanız gerekir ancak bu süre şahsi ihtiyaçlarınıza bağlı olacaktır.

Tüm ameliyat normalde yarım saatten daha kısa sürer ve hafif sedasyon altında yapılır. Kendinizi rahatlamış hissedersiniz ancak neler olduğunu anlarsınız. Ameliyat sonrasında bir iki saat uyuyabilirsiniz ve ardından neler olduğunu bir miktar hatırlayarak uyanırsınız.

Bazen nazogastrik beslenme teklif edilebilir. Bu beslenme şeklinde burundan boğazın arkasına doğru ince bir hortum geçirilerek mideye indirilir. Kısa süreli, genellikle dört haftadan daha kısa kullanım için tasarlanmıştır. Tüp gözle görülebilir ve burunda rahatsızlığa neden olabilir. Bu tüpün sık sık değiştirilmesi gerekmekte olup ihtiyaçlarınız süreklilik arz edeceğinden MNH için PEG, RIG veya PIG tercih edilen seçeneklerdir.

Tüp takılması esnasında ve sonrasında neleri bilmem gerekir?

Hastanedeyken bakımınızdan sorumlu kişilere aşağıdaki soruları sormanız faydalı olabilir.

Aşağıdaki eylemleri nasıl yapacağımı kim gösterecek:

- Klipsi yerleştirme ve kullanılmadığında açık bırakılmasını sağlama (uzun süre kapalı kaldıysa tüpün zarar görmesini önlemek için)
- Tüpümün temizlenmesi ve yıkanması (hem tüpün yerleştirilmesi sonrasında hem de akabindeki bakım süresince)

- Gömülü kalmaması için beslenme tüpünü düzenli aralıklarla çevirme ve ileri itme (nazıkçe tüpü içeri dışarı hareket ettirme)
- Sabitleme plakasının vücuttan doğru mesafede olmasını sağlama
- Tüpü yeme, içme ve ilaç için kullanma

Hastaneden ayrıldıktan sonra hangi uzman aşağıdaki eylemleri gerçekleştirecek:

- Tüple beslenme sağlığımdan ve tıbbi sorularımdan sorumlu olmak
- Tüp bakımı hakkında irtibata geçmek
- Herhangi bir nedenle tüpüm tıkanır ya da çıkarsa bilgi vermek

5: Beslenme tüpümün bakımını nasıl yapacağım?

Beslenme tüpü taktırmaya karar verdiyseniz tıkanmasını veya hasar görmesini önlemek için tüpün bakımını yapmak önemlidir. Her gün tüpün bakımını yapmanız gerekir. Bunu kendi başınıza yapabilirsiniz veya MNH'nin sizi nasıl etkilediğine bağlı olarak akrabalarınızdan, bakıcılarınızdan ve sağlık uzmanlarından destek almanız gerekebilir.

“Tüm işlemin ne kadar basit olduğunu görünce şaşırdım. Sedasyondan sonra uyandığım da tüp yerindeydi, acı hissetmiyordum ve girişimsel olmaktan daha ziyade neredeyse doğal gözüküyordu. Sıvı besini tüpten mideme doğru dökmek, su ile yıkamak ve çabucak temizlemek günlük yaşamımın bir parçası oldu.”

İnsanlar beslenme tüpü ile başa çıkmayı genellikle çok çabuk öğrenirler. Ameliyattan sonra uzman bir hemşire veya diyetisyen hastanede sizi ziyaret ederek size ve bakıcılarınıza tüpün ve etrafındaki derinin nasıl temizleneceğini ve bakımının nasıl yapılacağını göstereceklerdir. Tüpten besinlerin, suyun ve ilaçların nasıl geçirileceği ile ilgili eğitim de alacaksınız. Eğer sadece kısa bir süre için hastanedeyseniz bunlar evde gerçekleştirilebilir. Çoğu hastane, taburcu olduğunuzda size yardımcı olmak üzere işinize yarayacak basılı bir kılavuz da verecektir.

myTube ayrıca beslenme tüpünün bakımı üzerine bilgiler ve video içeriği sağlar. Bk. kısım 2'de *Tüple beslenme ile ilgili herhangi bir video izleyebilir miyim*. Ayrıntılı bilgi için *Tüple beslenme benim için doğru seçim mi?*

Herhangi bir zorlukla karşılaştığınızda kiminle iletişime geçeceğinizi bilmek çok önemlidir. Bk. kısım 4'te *Tüp takılması esnasında ve sonrasında neleri bilmem gerekir?* Hastanede sormak isteyebileceğiniz soruların bir listesi için *Beslenme tüpü*

nasıl takılır?

Aşağıdaki durumları yaşarsanız mutlaka doktora başvurun:

- Tüpün tıkanması
- Tüpün olduğu yerde sızıntı
- Karında uzun süreli veya şiddetli ağrı
- Beslenmek, ilaç veya su almak için tüpünüzü kullanırken ağrı
- Tüpün etrafındaki deride ağrı
- Tüpün gevşemesi veya düşmesi (çok düşük bir olasılıktır).

Ameliyattan sonra yaranın bakımını nasıl yapacağım?

Ameliyattan sonraki bakım beslenme tüpünün markasına veya tipine bağlı olarak değişir, bu nedenle hastaneden ayrılmadan önce hastane personelinden bilgi isteyin.

Tüpün bulunduğu yerin iyileşmesi dört haftaya kadar sürebilir, bu sürede orta şiddette ağrı hissetmeniz ve tüpün bulunduğu yerden az miktarda akıntı normaldir. Herhangi bir konuda endişeniz varsa hemşireniz veya doktorunuzla konuşun.

Nasıl besleneceğim?

Diyetisyeniniz ihtiyaçlarınıza en uygun yöntem hakkında bilgi verecektir. Yaşam tarzınıza ve ihtiyaçlarınıza uygun olanı bulmanıza yardımcı olacak başlıca iki yöntem vardır:

- Sıvı besin, gün içinde şırınga ile küçük dozlarda tüpten verilir (bolus yöntemi olarak adlandırılır)
- Sıvı besin, bir elektrikli pompa ile gece boyunca veya gün içinde birkaç saat süreyle tüpe damlatılır.

İstenirse, bazen bu iki yöntemin bir kombinasyonu da kullanılabilir.

Her yeni şeyde olduğu gibi tüple beslenme bir alışkanlık değişikliğidir ve bu değişikliklere alışmanız için zamana ihtiyacınız olabilir. Bireysel ihtiyaçlarınızı karşılamak üzere tüple beslenmeyi mevcut yaşam tarzınıza nasıl en iyi şekilde dâhil edebileceğiniz hakkında diyetisyeninizle konuşun.

Hangi besinleri alacağım?

Diyetisyeniniz size, ihtiyacınız olan tüm gıdaları içeren özel hazırlanmış bir sıvı besin önerecektir. Tüpünüz aracılığıyla ilave su da almanız gerekebilir. Diyetisyeniniz ne kadar ve ne zaman besin ve su almanız gerektiği konusunda bilgi verecektir. Sulandırılmış yiyecek veya yoğurt da dâhil olmak üzere başka hiçbir sıvı tüp aracılığıyla alınmamalıdır, çünkü tüpe hasar verebilir veya tüpü tıkayabilirler. Bu ise tüpün kısa süre sonra değiştirilmesini gerektirebilir.

Besinleri sipariş etmem gerekiyor mu?

Besinler sizin için reçete edilir ve doğrudan evinize teslim edilebilir. Diyetisyeniniz veya beslenme uzmanı devam eden tedarikler ve beslenme ekipmanı ile ilgili size bilgi verecektir. myTube bu konuda bilgi ve video içeriği sağlar, Kısım 2'deki *Tüple beslenme ile ilgili herhangi bir video izleyebilir miyim* konusuna bk.: *Tüple beslenme benim için doğru seçim mi?* ayrıntıları için.

Tüp nasıl temizlenir?

Beslenme tüpü, tüpü temiz tutmak ve tıkanmasını önlemek için, kullanmadan önce ve kullanıldıktan sonra su ile yıkanmalıdır. Eğer bir beslenme tüpü taktırdıysanız bunu nasıl yapacağınız gösterilecektir.

myTube beslenme tüpünü temizleme üzerine bilgi ve video sağlar, Kısım 2'deki *Tüple beslenme ile ilgili herhangi bir video izleyebilir miyim?* konusuna bk.: *Ayrıntılı bilgi için Tüple beslenme benim için doğru seçim mi?*

Tüpün değiştirilmesi gerekecek mi?

Beslenme tüpünüzün hangi sıklıkta değiştirilmesi gerektiği size bildirilecektir. Her hastane kullanılan tüpün markasına göre farklı tavsiyelerde bulunacaktır.

Balon tipi bağlantılı tüplerin daha sık, genellikle 3 ila 6 ayda bir, değiştirilmesi gerektiğini hatırlatmakta fayda var. Plastik tamponlu tüpler genelde daha uzun kullanım ömrüne sahip olup birkaç yıl dayanabilirler. Balon ve tampon, tüpü yerine sabitlemek için karnın içinde bulunan farklı beslenme tüplerinin parçalarıdır.

Beslenme tüpünün değiştirilmesi, genellikle hastanede ayakta tedavi sırasında gerçekleştirilen küçük bir işlem den ibarettir.

6: Daha fazla bilgiyi nereden edinebilirim?

Bu bilgi broşürünü okuduktan sonra yine de bazı sorularınız olabilir. Doktorunuz, uzman hemşireniz veya diyetisyeniniz sizinle, ailenizle veya bakıcılarınızla her türlü konuyu konuşmaya hazırdır.

Faydalı kuruluşlar

Burada listelenmiş olmaları bizim bu dış kuruluşları mutlaka onayladığımız anlamına gelmez. Bunlar, gerektiğinde sizin ek bilgiler için araştırma yapmanıza yardımcı olmak için sağlanmıştır.

Bu ayrıntılar baskı anı itibarıyla doğrudur fakat gözden geçirmeler sırasında değişmiş olabilir. Bir kuruluşu bulmak için yardıma ihtiyacınız olursa MND Connect yardım hattımıza başvurun (yardım hattımız ve size nasıl destek olabilecekleriyle ilgili ayrıntılar için bu broşürün sonundaki *Ek bilgiler* kısmına bakın).

İngiltere Diyetisyenler Derneği

Diyetisyenleri temsil eden ve beslenme alanında çalışanlara nasıl çalışacaklarına dair bilgi sağlayan bir kuruluş.

Telefon: 0121 2008080
E-posta: info@bda.uk.com
İnternet Sitesi: www.bda.uk.com

Galler'de Sağlık

Galler sağlık kurullarının bir dizini dâhil, Galler'deki NHS hizmetlerine ilişkin çevrim içi bilgiler. Ayrıca bk. NHS Direct Wales.

E-posta: İnternet sitesi irtibat sayfası üzerinden
İnternet Sitesi: www.wales.nhs.uk

MNH İskoçya

İskoçya'da MNH'den etkilenen kişiler için bakım, bilgiler ve araştırma finansmanı.

Telefon: 0141 332 3903
E-posta: info@mndscotland.org.uk
İnternet Sitesi: www.mndscotland.org.uk

myTube

MNH'de tüple beslenme hakkında öğrenme kaynağı.

İnternet Sitesi: www.mytube.mymnd.org.uk

NHS UK

NHS için internetteki başlıca başvuru kaynağı.

İnternet Sitesi: www.nhs.uk

NHS 111

NHS'nin acil olmayan yardım hattı. Yılın 365 günü, günün 24 saati açıktır.

Telefon: 111 (İngiltere, ayrıca Galler'de bazı bölgeler)

NHS 111 Galler

Galler için sağlık tavsiyeleri ve bilgilendirme servisi.

Telefon: 111 - eğer bölgenizde mevcutsa

İnternet Sitesi: <https://111.wales.nhs.uk>

NHS Kuzey İrlanda

Kuzey İrlanda'da NHS hizmetlerine ilişkin bilgiler. Bu sadece çevrim içi bir hizmettir.

E-posta: İnternet sitesi irtibat sayfası üzerinden

İnternet Sitesi: www.hscni.net

PINNT

Beslenme tüpü kullanan kişilerin deneyim ve fikirlerini paylaşmaları için bir destek kuruluşu.

Telefon: 020 3004 6193

E-posta: İnternet sitesi irtibat sayfası üzerinden

İnternet Sitesi: www.pinnt.com

Referanslar

Bu belgeyi desteklemek için kullanılan referanslar talep üzerine şuradan edinilebilir:

E-posta: infofeedback@mndassociation.org

Ya da şu adrese yazın:

Information feedback, MND Association, Francis Crick House, 6 Summerhouse Rd,
Moulton Park, Northampton NN3 6BJ

Teşekkürler

MND Association olarak bu bilgi broşürüne önemli katkılarda bulunan, aşağıda isimleri verilen kişilere teşekkürü bir borç biliriz:

Kay Edwards, Beslenme Hemşiresi, Northamptonshire

Kiri Elliott, Politika Sorumlusu, İngiliz Diyetisyenler Derneği, Birmingham

Erin Forker, Kıdemli Diyetisyen, University Hospitals Birmingham NHS Trust, QE Hospital

Emma Husbuds, Palyatif Tıp Danışmanı, Gloucestershire Royal Hospitals NHS Trust

Susan Rowell, Uzman Beslenme Hemşiresi, Great Western Hospitals NHS Trust, Swindon

Joanne Simms, Toplum Beslenme Desteği Diyetisyeni, Great Western Hospitals NHS Trust, Swindon

Beth Byrne, Evde Enteral Beslenme Diyetisyeni, South Warwickshire Foundation Trust, George Eliot Hospital, Nuneaton

Emma Wood, Diyetisyen, James Cook University Hospital, Middlesbrough

Ek bilgiler

Bu bilgilerle ilişkili başka broşürlerimiz de var:

7A – Yutma güçlükleri

8A ila 8D – soluma ve havalandırma üzerine bir dizi broşür

14A – Tedavi Reddinde Önceden Karar (ADRT) ve önceden bakım planlaması

Ayrıca, aşağıdaki yayınları da istifadenize sunuyoruz:

MNH ile yeme ve içme

Yaşamın sonu – motor nöron hastalığı olan kişiler için bir rehber

Kişisel bakım

Cinsel yaşam ve ilişkiler

Yayınlarımızın çoğunu www.mndassociation.org/publications adresindeki web sitemizden indirebilir veya MND Connect yardım hattından basılı olarak sipariş edebilirsiniz. Yardım hattı ekibi ayrıca bu bilgilerle ilgili soruları yanıtlayabilir ve sizi hizmetlerimize ve diğer destek hizmetlerine yönlendirebilir:

MND Connect

MND Association, Francis Crick House, 6 Summerhouse Rd, Moulton Park,

Northampton NN3 6BJ

Telefon: 0808 802 6262

E-posta: mndconnect@mndassociation.org

MNH Derneği internet sitesi ve çevrim içi forumu

Web sitesi: www.mndassociation.org

evrim içi forum: <https://forum.mndassociation.org/> veya web sitesi üzerinden

Görüşlerinizi memnuniyetle karşılıyoruz

Neleri iyi yaptığımızı düşündüğünüzü ve MNH veya Kennedy hastalığı olan veya bu hastalıktan etkilenen kişilere yönelik bilgilendirmemizin neresini geliştirebileceğimizi bilmek isteriz. İsimsiz yorumlarınız aynı zamanda kaynaklarımız, kampanyalarımız ve finansman uygulamalarımız kapsamında farkındalık ve etki oluşturmak için kullanılabilir.

Bilgi sayfalarımızdan herhangi biri hakkında geri bildirimde bulunmak için şu adresteki çevrim içi formumuza erişin:

www.smartsurvey.co.uk/s/infosheets_1-25 Formun kağıt versiyonunu talep edebilir veya doğrudan e-postayla geri bildirimde bulunabilirsiniz:
infofeedback@mndassociation.org

Ya da şu adrese yazın:

Information feedback, MND Association, Francis Crick House, 6 Summerhouse Road,
Northampton NN3 6BJ

Son revizyon: Ağustos 2022
Sonraki revizyon: Ağustos 2025
Versiyon: 1

Kayıtlı Hayır Kuruluşu No. 294354
Garanti ile Sınırlı şirket No. 2007023
© MND Association 2012